

Les arts escèniques ocupen un ampli espai cultural a totes les societats i per la seva rellevància hem elaborat aquest annex que donarà amplitud i detall a la Declaració “La cultura, un dret universal a la República Catalana”.

Presenta la Proposta de Resolució el representant Toni Albà, en nom de la Comissió d'Acció Cultural.

LES ARTS ESCÈNIQUES

1. INTRODUCCIÓ

L'Article 27 de la Declaració Universal dels Drets Humans diu que “Tota persona té dret a participar lliurement en la vida cultural de la comunitat, a gaudir de les arts i a participar i beneficiar-se del progrés científic”. I també està recollit en l'Article 15 del Pacte Internacional dels Drets Econòmics, Socials i Culturals. Per tant, i segons també es recull a la declaració “La cultura un dret universal a la República Catalana” de l'Assemblea de Representants del Consell de la República la cultura és un dret fonamental i essencial, que ha de ser garantit a la ciutadania.

En conseqüència, els estats han de destinar recursos econòmics i infraestructures per tal que la cultura arribi a tothom. Haurien de considerar que és una inversió cívica en la formació dels seus habitants per tal de convertir-los en ciutadans cultes. La cultura és un dels pilars imprescindibles per mantenir, construir i desenvolupar, a través del temps, allò que anomenem civilització.

Les arts escèniques reflecteixen les societats, mitjançant les emocions i les passions expressades pels seus artistes i creadors: autors, actors, compositors, intèrprets, escenògrafs, coreògrafs, ballarins i tots els oficis que hi són vinculats, per explicar qui són i com són aquestes societats, quina és la seva història, els seus pensaments, les seves tradicions, quins són els seus neguits, les seves pors, els seus tabús i les seves aspiracions. Per aquest motiu les arts escèniques defineixen cada societat, l'expliquen i la donen a conèixer a la resta de societats, a la resta de cultures.

Les nostres arts escèniques expliquen qui som i com som els habitants d'aquest indret particular de la Mediterrània: els Països Catalans. Expliquen una forma de viure, veure, entendre i comprendre l'Univers que ens fa singulars en aquest món global. Expliquen quina és la nostra identitat com a poble.

2. GARANTIA DEL DRET: PRESSUPOST NACIONAL

La República Catalana hauria de garantir el dret d'accés a la cultura a tota la ciutadania, tant si n'és participant receptiva, com si n'és participant activa.

Per tal de fer-ho possible, caldria que la República Catalana tingués un pressupost de cultura ajustat a les necessitats reals de la nació catalana. Hauria de dedicar un percentatge dels pressupostos generals ajustat a les necessitats del sector cultural, públic i privat: arxius i gestió documental, institucions que treballen per l'estudi, protecció i conservació de la llengua catalana, biblioteques, cinema i audiovisual, cultura digital, cultura popular i associacionisme, empreses culturals, empreses i professionals d'arts escèniques, equipaments, projecció cultural internacional, conservació del patrimoni, recerca arqueològica i museus...

3. LES ARTS ESCÈNIQUES

En les arts escèniques hi trobem totes les arts: literatura, teatre, música, dansa, escultura, pintura, circ, titelles, l'animació, les de carrer, les arts audiovisuals com cinema, imatge i també les arts que utilitzen les noves tecnologies que cada dia sorgeixen de la inventiva humana.

3.1. PARTICIPANTS ACTIUS

- Artistes d'arts escèniques i tots els professionals que hi són vinculats.
- Gestors culturals i administradors: productors, programadors, representants, etc.
- Ensenyants i pedagogs d'arts escèniques.
- Estudiants d'arts escèniques.
- Associacions d'espectadors.

3.2. ENSENYAMENT I APRENTATGE DE LES ARTS ESCÈNIQUES

L'art s'ensenyava i s'aprèn de mans d'un artista o d'un grup d'artistes, sigui en escoles públiques o en escoles privades i també s'aprèn i s'ensenyava de forma autodidàctica.

La República Catalana, a través de la institució corresponent, hauria de garantir l'homologació de títols entre els centres de formació d'arts escèniques públics i privats i que els estudiants autodidactes puguin obtenir un reconeixement homologable (títol curricular) prèvia demostració objectiva dels seus coneixements i pràctiques. De la mateixa manera s'haurien d'oferir estudis i titulació en gestió cultural, programació, producció i de tots els oficis lligats i vinculats directament a les arts escèniques.

La República Catalana hauria de garantir i vetllar que aquests títols serveixin per accedir laboralment a qualsevol àmbit de la professió de manera col·legiada, tant en el sector públic com en el privat.

3.3. PROGRAMADORS D'ESPAIS PÚBLICS

Els programadors, amb la finalitat d'oferir la màxima professionalitat, i evitar l'intrusisme professional, caldria que tinguessin la titulació corresponent. Les condicions de contractació d'un programador d'arts escèniques haurien de ser per concurs i l'accés a les places hauria de ser temporal per tal de garantir que els programadors i els seus equips no esdevinguin funcionaris de la institució *in eternum* i que aquests no depenguin ni dels polítics ni dels períodes electorals.

3.4. SISTEMA OBJECTIU DE SUBVENCIONS

La República Catalana, a través de la institució corresponent, hauria de garantir un sistema de subvencions neutral, transparent, eficaç, equitatiu i proporcional entre el sector públic i el sector privat.

Tots els negociats d'ajuts d'arts escèniques s'haurien de realitzar en una finestra única de l'administració i podria seguir els següents formats:

- Préstecs de capitals per a la producció d'espectacles i produccions.
- Ajuts a la creació a fons perdut.
- Ajuts al funcionament administratiu i de gestió.
- Ajuts a les gires d'espectacles i rodatges d'audiovisuals.
- Ajuts a la programació i difusió de les arts escèniques.

3.5. SISTEMA DE SUBSIDIS I SINDICATS

Els treballadors de les arts escèniques, sigui personal artístic com personal tècnic, haurien de poder gaudir d'un sistema de subsidis ajustat a la realitat.

Els sindicats d'artistes i dels treballadors haurien de mantenir obertes les negociacions de convenis amb les productores i empreses per tal d'ajustar-se a les lleis i acords, essent convenient que tots els treballadors del sector fossin col·legiats.

3.6. EQUIPAMENTS PÚBLICS DE DIFUSIÓ D'ARTS ESCÈNIQUES

Tenint en compte que no tots els ciutadans es poden desplaçar als municipis on es troben els centres d'exhibició d'arts escèniques, la República Catalana hauria de garantir l'equitat en el territori i promoure l'existència d'equipaments públics de difusió i exhibició d'arts escèniques arreu del país.

Aquests espais haurien de gaudir dels mitjans necessaris per a dotar-se de programacions estables i tenir les condicions tècniques necessàries i de personal professional per a la realització i exhibició d'espectacles.

3.7. MECENATGE

La República Catalana, seguint el model arrelat a molts països europeus, hauria de dotar-se, d'acord amb tots els representants del sector, d'una Llei de Mecenatge que permeti avantatges fiscals a totes aquelles empreses, organitzacions i persones que inverteixin en les arts escèniques i en la cultura en general.

3.8. GRUPS AMATEURS D'ARTS ESCÈNIQUES

Els grups amateurs d'arts escèniques haurien de tenir una regulació específica. Haurien de constituir-se en associació sense ànim de lucre per tal de diferenciar-se del sector professional. Els ajuts als grups amateurs haurien d'estar regulats dins de l'associacionisme cultural.

4. PARTICIPANTS RECEPTIUS

4.1. LA CIUTADANIA/ESPECTADORS

La República Catalana haurà de vetllar per tal que l'alumnat adquireixi un bon nivell de coneixements dels diferents llenguatges artístics i de les habilitats expressives i comunicatives. Així mateix, caldrà promoure i facilitar l'assistència habitual a espectacles professionals d'arts escèniques i audiovisuals per poder gaudir-ne i aprendre a valorar-les amb sentit crític.

La República Catalana, hauria de promoure les arts escèniques a través de tots els mitjans de comunicació, a la vegada que ho hauria de fer a través del món associatiu del país.

4.2. ASSOCIACIONS D'ESPECTADORS I EQUIPS DE SUPORT

Per tal de crear un vincle entre la ciutadania, participant receptiva, i el programador, participant actiu, fora bo que es creessin arreu associacions d'espectadors.

Molts són els esdeveniments d'arts escèniques que es programen en els municipis fora de la programació usual, com Festes Majors, festivals d'estiu, festes del barri, etc. Per tal de vetllar pels criteris artístics i de qualitat dels esdeveniments, les associacions

d'espectadors podrien tenir un paper clau en la programació, convertint-se en un suport per al programador.